

Jordi Mesalles, «Plató, Diderot i Bruce Lee»,
a *Assaig de teatre. Revista de l'Associació d'Investigació
i Experimentació Teatral*, núm. 2-3, Barcelona 1995.

El text d'*En la solitud dels camps de cotó* és una salvatge i alhora profunda festa del llenguatge, misteriosa, enigmàtica. Un diàleg filosòfic sobre la relació amb l'altre, sobre el teatre i sobre el desig de teatre, amb uns idiolectes cruels i còmics que, conscientment o inconscientment, ens remetent a la relació inicial sadomasoquista platònica («tal com el llop al be, estima l'amant a l'amat» ... «el cotxer es conté per no saltar sobre l'amat») i també a Diderot. A *Le neveu de Rameau*, el filòsof crea el seu *alter ego* insurrecte. Koltès, a *En la solitud dels camps de cotó*, també es desdobra en «el dealer» i «el client». Diderot va tenir la premonició d'un món on els exclosos es construïen les seves pròpies regles. L'obra de Koltès crea un món que

El text d'*En la solitud dels camps de cotó* és una salvatge i alhora profunda festa del llenguatge, misteriosa, enigmàtica

materialitza la premonició de Diderot («Aquest segle XVIII que s'ha perdut en les tenebres dels nostres suburbis», com ha dit Patrice Chéreau). Aquest diàleg, amb una teatralitat que oscil·la entre la trobada de pallassos i l'expressió d'un destí tràgic que determina la creació verbal i els comportaments dels personatges, va ser imaginat per Koltès en boca d'un *blues-man*, aparentment dolç; i tranquil i d'un *punk* agressiu i imprevisible. La paraula de B. M. Koltès vol ser acció. Els personatges saben, com el sofista grec Gòrgias, que la paraula es pot utilitzar com una espasa i que quan el llenguatge s'extingeixi, s'acabarà també el pensament i arribarà la depredació i la mort.

Koltès, a la recerca de trobar la teatralitat d'una tragèdia del present, seguint un camí obert per Jean Genet i Pier Paolo Pasolini, crea ficcions protagonitzades pel subproletariat que procedeix de les cultures ancestrals dels països africans o sud-americans i està fascinat per la importància dels

elements sagrats que formen part d'aquestes cultures. Koltès vol sobre-significar, per contrast, la decadència, la crisi de valors i l'absència d'esperança, i el sentiment de frustració i de buit que travessen actualment la civilització occidental i els seus mites burgesos.

Això es concreta a *En la solitud dels camps de cotó* en la diferència de nivells de llenguatge, en el contrast de vocabulari i de referències mítiques i culturals entre el «dealer» i «el client». Aquesta diferència, aquesta tensió, ve donada perquè «el client» (l'home de les ciutats, l'home ric, l'home sense tradició, el condemnat) fingeix que les paraules diuen la veritat i «el dealer» (l'home dels camps, l'home pobre, l'exclòs) sap que les paraules són creació, pensament i ficció i té consciència de la impossibilitat de poder expressar gaires veritats a través d'elles. [...]

Koltès inventa a *En la solitud dels camps de cotó* amb crueltat, les últimes paraules per aferrar-se a la vida des de la plena consciència de la mort, des de l'aprovació de la vida fins i tot en la mort, que és allò que Bataille anomena l'erotisme. Koltès, en plena cultura audiovisual, també ens ve a dir que rebutjant les paraules només queda l'home que no vol ni parlar ni escoltar ni pensar. L'home que vol ser zero. L'esclau o aquell que desitja morir matant. Potser l'espectador contemporani?

ACTIVITATS – EN LA SOLITUD
DELS CAMPS DE COTÓ

Conversa de Sebastià Brosa
i Lluís Pau

Dissenyar l'escena
Bibl. El Clot – Josep Benet
Organitzat pel Teatre Nacional
de Catalunya, el Museu del Disseny
i la Biblioteca El Clot – Josep Benet
23/01/17, 19 h
Activitat gratuïta

Conversa amb Joan Ollé

Lectures escèniques
Bibl. El Clot – Josep Benet
24/01/17, 19 h
Activitat gratuïta

Col·loqui amb Josep Maria Esquirol

TNC, Sala Petita
27/01/17, després de la funció
Activitat gratuïta

Trobada amb Sergi Belbel (1r Festival
de teatre en francès de Barcelona)

TNC, Sala Petita
28/01/17, 18.30 h
Activitat gratuïta

ESPECTACLES EN CARTELL
I PROPERES ESTRENES

11/01/17 – 02/04/17
Cosas que se olvidan fácilmente
Xavier Bobés
Magatzem

21/01/17

Essències
Pedro Pardo, Ofèlia Sala i Orquestra
Simfònica Victoria de los Angeles
Sala Gran

09/02/17 – 26/02/17

El somni de Gulliver
Roland Olbeter
Sala Tallers

22/02/17 – 02/04/17

La senyora Florentina i el seu
amor Homer
Mercè Rodoreda
Sala Gran

CAFETERIA RESTAU-
RANT DEL TNC

Noves tapes i *platillos*
per compartir. Per gaudir
abans o després de
la funció. I també els
menús «Express» i «Bon
vivant», sense esperes
amb reserva prèvia abans
de la funció. Reserves:
933 065 729.

Fotos: David Ruano
Disseny: Forma
DL B 731-2017

Patrocinador

Damm
Fundació

Protectors

Benefactors

Col·laboradors

TEATRE NACIONAL
DE CATALUNYA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

EN LA SOLITUD
DELS CAMPS
DE COTÓ

de Bernard-
Marie Koltès

Bernard-Marie Koltès, *Une partie de ma vie. Entretiens (1983-1989)*. Paris: Les Éditions de Minuit, 1999. (Traducció: TNC)

Entrevista amb Bernard-Marie Koltès, 1983-1989

Entrevista amb François Malbosc, *Bleu-Sud*, març-abril de 1987

[...] Mai m’han agradat les històries d’amor. No expliquen gaires coses. No crec en les relacions amoroses en si mateixes. És un invent dels romàntics, de no sé ben bé qui. Si voleu cobrir les relacions entre dos personatges dient: és amor, i punt, i no se’n parli més... és una cosa que sempre m’ha indignat. Ja abans. Quan veus una parella, que no para de barallar-se, que són desagradables mútuament, i t’expliquen, sí, però s’estimen, em quedo de pedra! Què cobreix, la paraula «amor», aleshores? Ho cobreix tot, no cobreix res! Si vols explicar alguna cosa d’una manera més fina, en canvi, estàs obligat a prendre altres camins. Em sembla que el *deal* és un mitjà sublim. Aleshores això, això sí que cobreix realment tota la resta!

Estaria bé poder escriure una obra entre un home i una dona en què es tracti d’una qüestió de negocis. Només que no es pot imaginar... Aquí, a *En la solitud...*, t’orienten de seguida cap a una història de *mariques*. Aleshores penso: quan m’estalviaran a l’hora el desig i l’amor, en el sentit més banal del terme? No, no, hi ha més coses, i moltes més coses que no només això! Parlar del desig, o parlar del que anomenem amor, són les coses més banals, més mancades d’interès que poden existir! [...]

Entrevista amb Michel Genson, *Le Républicain Lorrain*, 27 d’octubre de 1988

Jo em trobava a Metz l’any 1960. El meu pare era oficial, va ser en aquella època que va tornar d’Algèria. A més, el col·legi Saint-Clément es trobava al centre del barri àrab. Vaig viure l’arribada del general Massu, les explosions als cafès àrabs, tot això de lluny, sense opinió i només me n’han quedat impressions —les opinions, les he tingut més tard. Vaig decidir no escriure una obra sobre la guerra d’Algèria, sinó mostrar com, amb dotze anys, es poden sentir emoci-

ons a partir dels esdeveniments que succeeixen a fora. Fora de la capital, tot això passava d’una manera estranya: Algèria semblava que no existís i tanmateix els cafès saltaven pels aires i es llançaven els àrabs als rius. Hi havia aquesta violència, a la qual un nen és sensible i sobre la qual no entén res. Entre dotze i setze anys, les impressions són decisives; crec que és quan es decideix tot. Tot. A mi, evidentment, en el que m’afecta, va ser probablement això el que va portar a interessar-me més pels estrangers que pels francesos. Vaig entendre molt aviat que ells eren la sang nova de França; que si França només visqués de la sang dels francesos, la cosa es convertiria en un malson, com Suïssa, l’esterilitat total en el nivell artístic i en tots els nivells.

*

Potser és la misantropia de la quarantena, però cada cop suportó menys els francesos i els occidentals en general. L’arrogància, l’egocentrisme, la seguretat dels francesos en ells mateixos, no únicament, d’altra banda, dels francesos de comarques. Però la comarca és una mica la caricatura d’aquest esperit francès. És allà, on s’ignoren les lleis de Galileu, on es creu realment que el món gira al seu voltant, que el sol gira al seu voltant. És una vella mania de la humanitat, creure que ets al centre. La comarca persisteix: però no només ella.

Em quedo estupefacte quan em trobo gent de qui m’he separat fa vint-i-cinc anys. Són iguals, es podria pensar que el temps no els passa pel davant, que no els arriben els esdeveniments. Al mateix temps, no els menyspreo, perquè la comarca és, tanmateix, la memòria del poble. [...] Estic escandalitzat, però al mateix temps penso que és ella que impedeix que el món exploti...

*

Trobo el món occidental d’una arrogància terrible... en relació amb la resta de la Terra. Els països d’Europa són tots més vanitosos que els altres. Amb l’excepció, potser, de Por-

tugal. Els portuguesos tenen totes les qualitats del tercer món. Són d’una amabilitat, d’una dolçor, són pobres i al mateix temps aristòcrates. M’hi sento bé, amb ells...

Els viatges, és molt important fer-los durant una època. Tornen a posar França a lloc, però hi ha un moment en què cal aturar-se. No vull tornar a posar els peus al tercer món, anar a l’Àfrica es converteix en un patiment permanent, dient-me constantment: però què hi foto, aquí? Hi ocupes el lloc odiós de la gent rica, dels *voyeurs*... No vull tornar-hi més, he emmagatzemat prou imatges per estar-hi escrivint tota la meva vida... Aleshores vaig a Portugal.

*

[...] Sóc optimista... perquè he llegit Galileu (riure). És una revelació essencial, és el primer que hauríem d’aprendre a l’escola. El nostre lloc en el temps, en l’espai, és a dir la nostra nul·litat. Això relativitza tots els problemes humans. L’únic problema que val la pena prendre’s seriosament és el patiment físic, el del tercer món, això, és l’essencial. Però la resta... La resta, són futilitats, és un luxe, ho fem si tenim temps. Són molt maques, les històries d’amor, n’hi ha de precioses, però només les vivim perquè tenim temps. El que m’agrada del meu ofici és la gratuïtat. Fer teatre és la cosa més superficial, més inútil del món, i per això mateix tens ganes de fer-la a la perfecció. L’única cosa que tindria un sentit seria anar a l’Àfrica a cuidar-hi gent, però s’hauria de ser un sant; com que tota la resta no té cap sentit, agafem la cosa més fútil que hi hagi, allò que és fals, la ficció, i fem-la a la perfecció. És aquest el meu gran pacte amb Chéreau: no és tant sobre les posades en escena, com sobre el fons. Saber que el teatre és completament inútil i que a partir d’això cal fer-lo amb la major perfecció del món. Jo sento un gran plaer en fer-ho i en veure com el públic hi sent plaer. El problema és que la majoria de la gent que fa oficis com el meu s’ho pren molt seriosament, es pensa que és decisiu en la història del món, i això és terrible. [...]

19/01/17 — 19/02/17	Funcions amb subtitulació i audiodescripció 04/02/17 i 05/02/17	Sala Petita	Durada 1 hora i 15 minuts, sense entreacte	#enlasolitudcampscotó #TNCdetothom
---------------------	---	-------------	---	------------------------------------

Traducció Sergi Belbel	Adjunt a la direcció Iban Beltran	REPARTIMENT	Vols saber-ne més? Escaneja el codi QR o ve a www.tnc.cat i hi trobaràs materials complementaris i altres enllaços d'interès:
Direcció Joan Ollé	Ajudant d'escenografia Sergi Corbera	El Client Ivan Benet	
Escenografia Sebastià Brosa	Ajudantes en pràctiques del màster d'escenografia d'Elisava Taísa Campos Ximena Rubio	El Dealer Andreu Benito	

Vestuari Míriam Compte	Alumne en pràctiques de l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona Oriol Morales (direcció)	Jordi Mesalles, «Plató, Diderot i Bruce Lee», a <i>Assaig de teatre. Revista de l'Associació d'Investigació i Experimentació Teatral</i> , núm. 2-3, Barcelona 1995.
-------------------------------	--	--

So Damien Bazin	Producció Teatre Nacional de Catalunya	Bernard-Marie Koltès, <i>Une partie de ma vie. Entretiens (1983-1989)</i> . Paris: Les Éditions de Minuit, 1999. (Traducció: TNC) Entrevistes que s'hi inclouen:
------------------------	---	--

- Entrevista amb Alain Prique, *Le Gai Pied*, 19 de febrer de 1983.
- Tercera entrevista amb Alain Prique, *Théâtre en Europe*, gener de 1986.
- Entrevista amb Delphine Boudon, *La Gazette du Français*, abril de 1986.
- Entrevista amb François Malbosc, *Bleu-Sud*, març-abril de 1987.
- Entrevista amb Michel Genson, *Le Républicain Lorrain*, 27 d'octubre de 1988.

Moisés Pérez Coterillo, «La implacable mirada de la noche», pròleg a <i>En la soledad de los campos de algodón. Regreso al desierto</i> , de B. M. Koltès. Hondarribia: Hiru, 2001.

—
Club de lectura TNC/Biblioteques públiques de Catalunya

Text editat: Arola Editors i TNC (En venda a les taquilles i a www.tnc.cat)